

Modernisering strafbaarstelling seksuele misdrijven

Voorontwerp

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft een voorontwerp van een wetsvoorstel gemaakt waarin wordt voorgesteld om de strafbaarstelling van seksuele misdrijven in het Wetboek van Strafrecht uit te breiden en aan te passen. Straffen worden verhoogd en meer vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag worden strafbaar. Ook als dit online gebeurt. In dit informatieblad leest u meer over de voorstellen van JenV.

Wat zijn seksuele misdrijven?

Kinderpornografie, seksueel misbruik van kinderen, verkrachting en aanranding zijn voorbeelden van seksuele misdrijven. Het Nederlandse Wetboek van Strafrecht bevat een speciaal deel waarin deze en andere seksuele misdrijven staan vermeld. De artikelen in dit deel van het wetboek geven aan wat er precies onder wordt verstaan en welke straf maximaal kan worden opgelegd. Kwetsbare personen zoals kinderen, verstandelijk gehandicapten en mensen die bewusteloos zijn of slapen worden extra beschermd tegen seksueel misbruik.

Uw mening telt

U kunt uw mening geven over het voorontwerp van JenV via www.internetconsultatie.nl/wetseksuele misdrijven. Dit kan tot en met zondag 16 augustus 2020.

In de Memorie van Toelichting bij het voorontwerp vindt u een uitgebreide beschrijving van alle voorstellen voor

strafbaarstelling van seksuele misdrijven. Hieronder zijn deze samengevat in enkele tabellen met een korte toelichting. Dit informatieblad is vooral bedoeld voor professionals die betrokken zijn bij het voorkomen, opsporen en vervolgen van seksuele misdrijven en degenen die slachtoffers bijstaan.

Twee titels

De strafbaarstellingen in het voorontwerp zijn verdeeld over twee titels van het Wetboek van Strafrecht: 'Seksuele misdrijven (artikelen 239 tot en met 242 Sr)' en 'Misdrijven tegen de openbare orde' (artikelen 151d – 151k Sr).

De tabellen hierna vermelden de nieuwe seksuele misdrijven uit het voorontwerp en de al bestaande strafbaarstellingen, die aangescherpt worden.

- De nummers in de eerste kolom verwijzen naar de nieuwe artikelen in het voorontwerp voor het aanpassen van het Wetboek. Als een nieuw artikel een huidig gaat vervangen is het nummer van het huidige artikel ook vermeld;
- In de kolom 'Strafmaximum' staat per misdrijf eerst de nieuwe straf die maximaal opgelegd kan worden ('Nieuw') en daarna de straf zoals deze nu nog luidt ('Oud'). Als de strafmaat niet verhoogd wordt staat bij 'Oud' de opmerking 'Niet gewijzigd'.
- Uitleg over de categorieën boetes vindt u op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straffen-en-maatregelen/vraag-en-antwoord/hoe-hoog-zijn-de-boetes-in-nederland>

Nieuwe strafbaarstellingen

Gedraging en artikel	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)
Seks tegen de wil (239)	4 jaar/6 jaar (binnendringen lichaam) 4e categorie
Sexchatting; seksualiserend benaderen kind onder 16 jaar (248)	2 jaar 4e categorie
(Non-) verbale seksuele intimidatie in de openbare ruimte, ook online (151e)	6 maanden 3e categorie
Fysieke seksuele intimidatie in de openbare ruimte (151f)	1 jaar 4e categorie

Wijziging bescherming bestaande strafbaarstellingen

Gedraging en artikel nieuw (oud)	Wijziging	Strafmaximum	
		Nieuw	Oud
Verkrachting 241 (242)	Het artikel wordt uitgebreid met andere vormen van afgedwongen seksueel binnendringen van het lichaam: door een slachtoffer bij zichzelf, bij een derde, bij degene die dwang uitoefent en het ondergaan van een slachtoffer tot het binnendringen van een derde (ook online).	12 jaar 5e categorie	Niet gewijzigd
Kinderpornografie 249 (240b)	Niet strafbaar is sexting door jongeren onder de achttien jaar die beeldmateriaal van zichzelf of iemand anders onder de achttien maken, hebben of delen in het kader van een gelijkwaardige situatie tussen leeftijdsgenoten, voor privé gebruik.	6 jaar 5e categorie	4 jaar 5e categorie
Bijwonen kinderpornografische voorstelling 250 (248c)	Verruimd naar bijwonen vertoning op afstand (in plaats van alleen fysiek).	6 jaar 5e categorie	4 jaar 4e categorie
Strafverzwarringsgronden 239-243, 244 (248) Strafverzwarringsgronden 245-250, 251 (248, 240b, tweede lid, 250, tweede lid)	Toegevoegd strafverzwarringsgrond als het feit stelselmatig wordt begaan.	+ een derde 18 jaar (zwaar letsel) Levenslang of 30 jaar (dood)	+ een derde 15 jaar (zwaar letsel) 18 jaar (dood)
Aanstootgevende handelingen verrichten 151d (239)	Verruimd tot de openbare ruimte waardoor ook online plegen van feiten er onder valt.	3 maanden 3e categorie	Niet gewijzigd
Schadelijke afbeelding vertonen aan kind onder 16 151h (240a)	Opzet hoeft niet meer gericht te zijn op de leeftijd van de minderjarige (geobjectiveerd).	1 jaar 4e categorie	Niet gewijzigd
Iemand dronken maken 151i (252) ¹	Verruimd zodat ook kinderen van 16 en 17 onder dit artikel komen te vallen (i.p.v. onder 16).	9 maanden 6 jaar (zwaar letsel) 9 jaar (dood) 3e/4e/5e categorie	Niet gewijzigd

¹ Dit is ook al onderdeel van een wijziging van de DHW-wet (Alcoholwet) die bij de Tweede Kamer is ingediend

Extra bescherming minderjarigen (naast strafverhoging, zie hieronder)

Gedragingen en artikel nieuw	Wijzigingen
Seksuele interactie met kind 16-18 jaar 245	Opzet hoeft niet meer gericht te zijn op de leeftijd van de minderjarige (geobjectiveerd).
Seksuele interactie met kind 12-16 jaar 246	Duidelijker onderscheid gemaakt naar leeftijd door alle strafbare feiten voor een leeftijdscategorie bij elkaar te plaatsen (onder 12, 12-16, 16-18 jaar). Voorziening voor normaal gelijkwaardig, seksueel verkeer tussen leeftijdsgenoten voor jongeren van 12-16 jaar in artikel 246.

Bescherming van kwetsbaren door verhoging strafmaximum

Gedraging en artikel nieuw (artikel oud)	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)	
	Nieuw	Oud
Seksuele interactie met functioneel afhankelijke 242 (249, tweede lid)	6 jaar 9 jaar (binnendringen lichaam) 4e/5e categorie	6 jaar 4e categorie
Seksuele interactie met geestelijk of lichamelijk onmachtige 243 (243, 247)	8 jaar 12 jaar (binnendringen lichaam) 5e categorie	6 jaar 8 jaar (binnendringen lichaam) 4e categorie
Seksuele interactie met kind 16-18 jaar 245 (248a, 248b, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	6 jaar 8 jaar (dwang, geweld of bedreiging) 9 jaar (binnendringen lichaam) 12 jaar (dwang, geweld of bedreiging en binnendrin- gen lichaam) 4e/5e categorie	Variërend, 3 tot 10 jaar 4e categorie
Seksuele interactie met kind 12-16 jaar 246 (245, 247, 248a, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	8 jaar 12 jaar (binnendringen lichaam) 5e categorie	Variërend, 3 tot 8 jaar 4e categorie
Seksuele interactie met kind onder 12 jaar 247 (244, 247, 248a, 248f, 249, eerste lid, 250, eerste lid onder 1 en 2)	10 jaar 15 jaar (binnendringen lichaam) 5e categorie	Variërend, 3 tot 12 jaar 4e categorie
Seksualiserend benaderen kind onder 16 jaar 248 (239, 240a, 248a, 248d, 248e)	2 jaar 4e categorie	3 maanden tot 2 jaar 2e/4e categorie
Pornografie 151g (240)	3 maanden 3e categorie	2 maanden 3e categorie
Zie daarnaast strafverhogingen in de tabel op pagina 2: 244, 249, 250 en 251.		

Bescherming niet gewijzigd

Gedraging en artikel nieuw (artikel oud)	Strafmaximum (gevangenisstraf, geldboete)
Aanranding 240 (246)	8 jaar 5e categorie
Dierenpornografie 151j (254a)	6 maanden / 1 jaar 3e/4e categorie
Seksuele handelingen plegen met dier 151k (254)	1,5 jaar 4e categorie

Aangifte doen

Slachtoffers kunnen straks in meer gevallen aangifte doen. De lat voor strafbaarheid ligt bij onvrijwillige seks nu soms te hoog. Het bewijs dat iemand tot seks gedwongen is, is niet altijd rond te krijgen. Slachtoffers die niet in staat zijn zich te verzetten, bijvoorbeeld doordat ze bevroren of verstijven, worden in de nieuwe wetgeving beter beschermd.

Graag uw advies

Iedereen kan reageren op het voorontwerp voor de modernisering van de strafbaarstelling seksuele misdrijven. JenV overlegt ook met betrokken professionals, zoals politie en Openbaar Ministerie over de manier waarop de voorstellen uit te voeren zijn. Met alle adviezen en reacties kijkt JenV op welke punten het wetsvoorstel te verbeteren is. Het wetsvoorstel gaat vervolgens naar de Raad van State voor advies. Daarna buigen de Tweede en Eerste Kamer zich erover. De nieuwe wet strafbaarstelling seksuele misdrijven gaat op zijn vroegst in 2022 in.

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van het ministerie van Justitie en Veiligheid | Directie Communicatie | Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag | Mei 2020